

Legea pensiilor și Normele de aplicare

Ediție actualizată la **1 septembrie 2024** și îngrijită de:
avocat dr. Andreea Miclea
avocat dr. Răzvan Vasiliu

Editura Rosetti International
București, 2024

SUMAR

Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii ^[1]	4
Norme de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii ^[2]	127
▶ O.U.G. nr. 89/2024 privind unele măsuri pentru desfășurarea activităților integrate aferente emiterii și transiterii deciziilor privind recalcularea pensiilor din sistemul public de pensii ^[3]	200
▶ Ordinul nr. 356/2024 pentru aprobarea modelelor deciziilor privind recalcularea pensiilor din sistemul public de pensii ^[4]	204
▶ Ordinul nr. 874/2024 privind reglementarea modalităților de certificare a copiilor documentelor care atestă vechimea în muncă realizată anterior datei de 1 aprilie 2001 și a copiilor documentelor care atestă perioadele asimilate, precum și a existenței beneficiarilor nerezidenți ^[5]	215

---

^[1] Legea nr. 360/2023, publicată în M. Of. nr. 1089 din 4 decembrie 2023, intră în vigoare la data de **1 septembrie 2024**. Art. 46 alin. (2), art. 84 alin. (6), art. 127, art. 168 alin. (2) și art. 169 au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2024.

^[2] Aprobate prin **H.G. nr. 181/2024** pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, M. Of. nr. 171 din 1 martie 2024, în vigoare de la data de **1 martie 2024**.

^[3] O.U.G. nr. 89/2024 a fost publicată în M. Of. nr. 611 din 29 iunie 2024, în vigoare de la data de **29 iunie 2024**.

^[4] Publicat în M. Of. nr. 431 din 10 mai 2024, în vigoare de la **10 mai 2024**.

^[5] Publicat în M. Of. nr. 651 din 09 iulie 2024, în vigoare de la data de **1 septembrie 2024**.

Legea nr. 360/2023 **privind sistemul public de pensii^[1]**

CUPRINS

	Art.
Titlul I. Dispoziții generale.....	1-16
Titlul II. Bugetul asigurărilor sociale de stat.....	17-24
Titlul III. Contribuția de asigurări sociale.....	25-43
Titlul IV. Prestații de asigurări sociale în sistemul public de pensii.....	44-116
Capitolul I. Pensii.....	45-82
Secțiunea 1. Pensia pentru limită de vârstă.....	46-57
Secțiunea a 2-a. Pensia anticipată.....	58-60
Secțiunea a 3-a. Pensia de invaliditate.....	61-72
Secțiunea a 4-a. Pensia de urmaș.....	73-82
Capitolul II. Calculul pensiilor.....	83-88
Capitolul III. Stabilirea și plata pensiilor.....	89-107
Capitolul IV. Alte prestații de asigurări sociale.....	108-116
Titlul V. Casa Națională de Pensii Publice.....	117-132
Capitolul I. Organizarea Casei Naționale de Pensii Publice.....	117-122
Capitolul II. Atribuțiile CNPP și ale caselor teritoriale de pensii.....	123-126
Capitolul III. Jurisdicția asigurărilor sociale.....	127-132
Titlul VI. Dispoziții tranzitorii și finale.....	133-170
Capitolul I. Dispoziții tranzitorii.....	133-153
Capitolul II. Dispoziții finale.....	154-170

Anexele Nr. 1-15

---

^[1] Legea nr. 360/2023, publicată în M. Of. nr. 1089 din 4 decembrie 2023, intră în vigoare la data de 1 septembrie 2024. Art. 46 alin. (2), art. 84 alin. (6), art. 127, art. 168 alin. (2) și art. 169 au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2024.

Titlul I

Dispoziții generale

Art. 1. Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare **sistemul public de pensii**.

Art. 2. Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public de pensii bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți asigurații sistemului;

b) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;

c) principiul contributivității, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;

d) principiul egalității, potrivit căruia asigurații care au realizat cel puțin stagiul minim de cotizare în sistemul public de pensii, beneficiază de tratament nediscriminatoriu, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

e) principiul repartiției, potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public de pensii, conform legii;

f) principiul solidarității sociale, potrivit căruia asigurații/beneficiarii sistemului public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;

g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public de pensii, conform legii;

h) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

i) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial;

j) principiul stabilității asigurării la sistemul public de pensii, potrivit căruia pentru stagiul de cotizare contributiv realizat pentru o perioadă mai mare de 25 de ani se acordă un număr suplimentar de puncte.

Art. 3. În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **asigurat** – persoana fizică pentru care angajatorul sau entitatea asimilată angajatorului este obligat/ă să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale, persoana fizică ce realizează venituri din salarii și asimilate salariilor care datorează contribuția de asigurări sociale și care are obligația de a depune declarația nominală de asigurare, persoana fizică ce realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală și care,

pe baza declarației individuale de asigurare, datorează contribuția de asigurări sociale, potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare **Codul fiscal**, precum și persoana fizică ce achită contribuția de asigurări sociale pe baza contractului de asigurare socială, potrivit prezentei legi;

b) **contract de asigurare socială** – contractul încheiat, voluntar, între persoane fizice și casele teritoriale de pensii în scopul asigurării în sistemul public de pensii în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă, fie pentru completarea stagiului de cotizare, fie în vederea completării venitului asigurat utilizat la calculul acestei categorii de pensie;

c) **contribuabil** – persoana fizică sau juridică ce plătește contribuții de asigurări sociale sistemului public de pensii, conform prezentei legi;

d) **declarație individuală de asigurare** – declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente sau din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care există obligația depunerii acesteia potrivit Codului fiscal și care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar și cel anual, precum și numărul total de puncte realizat;

e) **declarație nominală de asigurare** – declarația fiscală pe baza căreia se realizează declararea veniturilor care reprezintă baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală sau venituri din activități independente, altele decât cele prevăzute la lit. d), care constituie documentul pe baza căruia se stabilesc, în sistemul public de pensii, stagiul de cotizare, punctajul lunar și cel anual, precum și numărul total de puncte realizat;

f) **locuri de muncă în condiții deosebite** – locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe toată durata timpului normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

g) **locuri de muncă în condiții speciale** – locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților;

h) **număr total de puncte realizat** – suma punctajelor anuale aferente perioadelor de stagiul de cotizare realizat, perioadelor asimilate, perioadelor necontributive, stagiului potențial și a numărului de puncte de stabilitate;

i) **perioade asimilate** – perioadele pentru care nu s-au datorat sau nu s-au plătit contribuții de asigurări sociale considerate prin prezenta lege echivalente

stagiului de cotizare în sistemul public de pensii și care se valorifică la stabilirea prestațiilor de asigurări sociale în condițiile prezentei legi, dacă persoana a fost asigurată în sistemul public;

j) **pensionar** – persoana care beneficiază de una din categoriile de pensii prevăzute de prezenta lege;

k) **perioade necontributive** – perioadele recunoscute ca vechime în muncă sau, după caz, ca stagiul de cotizare în baza unor acte normative specifice care vizează anumite categorii de persoane, pentru care nu există obligația plății contribuțiilor de asigurări sociale, dacă persoana a fost asigurată în sistemul public;

l) **puncte de stabilitate** – puncte suplimentare acordate persoanelor care au realizat stagiul de cotizare contributiv pentru o perioadă mai mare de 25 de ani;

m) **punctaj lunar** – numărul de puncte realizat de asigurat într-o lună, calculat prin raportarea câștigului brut lunar sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale, la câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

n) **punctaj anual** – numărul de puncte realizat de asigurat pe parcursul unui an calendaristic, obținut prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare;

o) **riscuri asigurate** – evenimentele care, la producerea efectelor lor, obligă sistemul public de pensii să acorde asiguraților pensii și alte prestații de asigurări sociale, cu respectarea prevederilor prezentei legi;

p) **sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii** – sistemele de pensii ale căror organizare și funcționare sunt reglementate de alte acte normative;

q) **stagiul de cotizare** – perioada de timp constituită din stagiul de cotizare contributiv, precum și perioadele asimilate și perioadele necontributive recunoscute ca stagii de cotizare, conform legii;

r) **stagiul de cotizare contributiv** – perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii;

s) **stagiul complet de cotizare contributiv** – perioada de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv pentru a beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare în vederea obținerii pensiei pentru limită de vârstă sau, după caz, a pensiei anticipate;

ș) **stagiul minim de cotizare contributiv** – perioada minimă de timp prevăzută de prezenta lege în care asigurații au realizat stagiul de cotizare contributiv pentru a beneficia de pensie pentru limită de vârstă;

t) **stagiul potențial** – perioada de timp prevăzută de prezenta lege, considerată stagiul de cotizare și luată în considerare la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru stagiul de cotizare nerealizat din cauza afecțiunilor invalidante;

ț) **vârstă standard de pensionare** – vârsta stabilită de prezenta lege, pentru bărbați și femei, în raport cu anul și luna nașterii, prevăzută în anexa nr. 5, de la care aceștia pot obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care operează reducerile prevăzute de lege;

u) **prestații de asigurări sociale** – veniturile de înlocuire acordate, la intervenirea riscurilor asigurate, sub formă de pensii, tratament balnear și ajutor de deces, pentru pierderea totală ori parțială a veniturilor asigurate.

Art. 4. (1) Administrarea sistemului public de pensii se realizează prin Casa Națională de Pensii Publice, denumită în continuare **CNPP**, care funcționează și îndeplinește atribuții potrivit prezentei legi.

(2) În subordinea CNPP funcționează case județene de pensii, în fiecare municipiu – reședință de județ, precum și Casa de Pensii a Municipiului București, denumite în continuare **case teritoriale de pensii**.

(3) CNPP poate înființa, desființa sau reorganiza case locale de pensii, care funcționează sub conducerea și controlul casei teritoriale de pensii, în funcție de numărul și structura asiguraților și beneficiarilor.

Art. 5. (1) Asigurații sistemului public de pensii pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.

(2) Pot fi asigurați ai sistemului public de pensii și cetățenii români, cetățenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de instrumentele juridice internaționale la care România este parte.

(3) În aplicarea instrumentelor juridice internaționale la care România este parte, prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în materia dreptului internațional privat, la stabilirea obligațiilor sau la acordarea beneficiilor ce le revin asiguraților și beneficiarilor sistemului public de pensii care au locul de ședere permanentă pe teritoriul altui stat, dar care dețin și documente valabile care atestă domiciliul în România, va prevala criteriul locului de ședere obișnuită, sub rezerva dispozițiilor contrare prevăzute în respectivele instrumente juridice.

(4) Asigurații au obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale conform Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, conform prezentei legi și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

Art. 6. (1) În sistemul public de pensii sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, următoarele persoane:

Norme de aplicare: art. 12 alin. (1) din H.G. nr. 181/2024:

Art. 12 - (1) Stagiul de cotizare contributiv în sistemul public de pensii pentru persoanele prevăzute la art. 6 alin. (1) din lege îl reprezintă perioadele pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale.